

YRITTÄJÄN OPAS

UKKOPRO.fi

JOHDANTO

Mahtavaa, että olet päättänyt työllistää itse itsesi! Suomessa on jo satoja tuhansia yrittäjiä ja määrä kasvaa jatkuvasti. Itsenäiseksi yrittäjäksi ryhtyminen saattaa olla yksi elämäsi parhaimmista päätöksistä!

Yrittäjyyden alkutaipaleella on kuitenkin paljon asioita, joita tulisi selvittää ja hoitaa kuntoon. Sinun täytyy esimerkiksi muistaa rekisteröidä yritys, maksaa veroja sekä järjestää yrityksen kirjanpito. Nämä asiat voivat tuntua aluksi monimutkaisilta, ja se on täysin ymmärrettävää.

Me haluamme kuitenkin auttaa sinut alkuun, joten laadimme alkaville toiminimiyrittäjille ja miksei varttuneimmillekin konkareille selkokiehisen oppaan yrittäjyyteen ja taloushallintoon liittyen. Tämä opas on tehty sinua ja menestystäsi varten.

Nauti ainutlaatuisesta matkastasi ja mukavia lukuhetkiä tämän oppaan parissa!

SISÄLTÖ

- 2 Johdanto
- 2 Sisältö
- 3 Yritystoiminnan käynnistyminen
- 4 Vakuutukset
- 5 Yrittäjän työttömyysturva
- 5 Miksi Kirjanpitoa tulee tehdä?
- 6 Toiminimen kirjanpidon muodostuminen
- 7 Toiminimen verotus
- 9 Arvonlisävero
- 11 Toiminimen tilinpäätös
- 12 Toiminimen lopettaminen
- 13 Yrittäjän tärkeät linkit

YRITYSTOIMINNAN KÄYNNISTYMINEN

LUVAT JA REKISTERIT

Ennen varsinaisen yritystoiminnan aloittamista sinun olisi hyvä varmistaa, **mitä lupia ja rekistereitä tulet tarvitsemaan yritykseesi**. On aloja, joilla tarvitsit viranomaisen myöntämän luvan elinkeinotoiminnan harjoittamiseen. Esimerkiksi kauneushoitoalan yrittäjä, joka työskentelee omassa liikkeessään, täytyy hakea terveystoimintalupa, ennen kuin tilat voidaan hyväksyä ja ottaa käyttöön.

Täältä voit katsoa listan luvanvaraisista toimialoista.

<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritys-muodot-ja-vastuut/elinkeinovapaus/luvanvaraiset>

Yritystoiminnan alkuun liittyy myös keskeisesti Verohallinnon rekisterit. Näitä ovat esimerkiksi arvonlisäverovelvollisten rekisteri sekä ennakkoperintärekisteri. Mikäli yritystoimintasi on kuitenkin pientä, rekisteröityminen näihin on vapaaehtoista. Seuraavaksi kerromme lyhyesti näistä rekistereistä.

Arvonlisäverovelvollisten rekisteri on pakollinen sinulle, mikäli liikevaihto eli tavallisemmin myynti ylittää tilikauden aikana 15 000 euroa. Tällöin sinun tulee antaa tästä ilmoitus ja rekisteröityä arvonlisäverovelvollisten rekisteriin YTJ-tietopalvelussa. Mikäli olet perustanut toiminimen UKKO Pron kautta, olemme ilmoittaneet sinut automaattisesti alv-rekisteriin. Hoidamme myös ALV-ilmoituksien lähetyksen verohallinnolle, sekä laskemme vuoden lopussa alarajahuojennuksen yrityksellesi.

Arvonlisäverovelvollisuus käytännössä:

Kun yritys on arvonlisäverovelvollinen, lisää hän laskun loppusummaan

arvonlisäveron ja tilittää arvonlisäveron Verottajalle. ALV-rekisteriin kuulumisen kannattaa, sillä rekisteriin kuuluva yritys voi vähentää arvonlisäveron kaikista liiketoiminnan kuluistaan, jotka kohdistuvat arvonlisäverolliseen toimintaan.

Ennakkoperintärekisteri taas tarkoittaa verohallinnon ylläpitämää rekisteriä, johon liittymällä yritys osoittaa hoitavansa verotusasiansa kuntoon itse. Yrityksen ei kuitenkaan ole pakko kuulua ennakkoperintärekisteriin, jolloin ennakkopidätyksen tekeminen jää palvelun maksajalle. Näin ollen palvelun maksajan tulisi tehdä yrittäjän verokortin mukainen ennakonpidätys ja tilittää verojen osuus Verottajalle.

Ennakkoperintärekisteriin liittyminen antaa yrityksestä luotettavan ja säännönmukaisen kuvan. Liittyä kannattaa jo senkin takia, että yrittäjän voi olla vaikeaa saada toimeksiantoja sellaisilta kuluttajilta, jotka haluavat tehdä ostamastaan palvelusta kotitalousvähennyksen.

Jos olet perustanut toiminimen UKKO Pron kautta, olemme ilmoittaneet sinut automaattisesti ennakkoperintä- sekä ALV-rekistereihin.

VAKUUTUKSET

Vakuutuksien miettiminen saattaa kuulostaa tylsältä, mutta ne tuovat kuitenkin turvaa yrittäjän arkeen. Eikä kaikki välttämättä aina mene kuin Strömsössä, joten vakuutuksiin kannattaa olla myös perehtynyt. Käsittelemme seuraavaksi toiminimiyrittäjän kaikkein tärkeintä vakuutusta, YEL-vakuutusta eli yrittäjän eläkevakuutusta. Lisäksi paneudumme lyhyesti yrittäjän vapaaehtoiisiin vakuutuksiin.

YRITTÄJÄN ELÄKEVAKUUTUS ELI YEL-VAKUUTUS

YEL-vakuutus eli yrittäjän eläkevakuutus kerryttää sinulle työeläkettä sekä auttaa, jos menetät työkykysi, sairastut, jäät vanhempainvapaalle tai yrityksesi toiminta jostain syystä keskeytyy.

YEL-vakuutus on pakollinen sinulle jos:

- olet 18–67-vuotias
- työskentelet yrityksessä
- toimit yrittäjänä yhtäjaksoisesti vähintään 4 kuukautta
- et kuulu saman toiminnan perusteella muuhun eläkelain piiriin
- työpanoksesi ylittää 8 063,57 euroa (2021)

Esimerkiksi alle 8 063,57 euron työtulon ansaitsevan yrittäjän ei tarvitse ottaa itselleen YEL-vakuutusta. Hän voi kuitenkin hyötyä vapaaehtoisesta yrittäjän eläkevakuutuksesta, jotta eläkettä kertyisi edes hieman vähäisestä liiketoiminnasta huolimatta.

Sinun tulee siis hankkia YEL-vakuutus 6 kuukauden kuluessa yrittäjäksi ryhtymisestä, mikäli yllä olevat ehdot täyttyvät. Mikäli unohdat ottaa vakuutuksen itsellesi, eläketurvakeskus ottaa sen sinulle, mutta tällöin saat siitä suuremman laskun. Tästä syystä **suosittelemme ottamaan vakuutuksen heti, kun aloitat yrittäjänä toimimisen.**

UKKO Pro palvelun käyttäjänä sinun on myös mahdollista hankkia YEL-vakuutus itsellesi Varma-yhteistyömme kautta. Tarvitsemme vain

muutamia tietoja hakemuksen lähettämiseen ja saat YEL laskut suoraan palveluumme, kun Varma on vahvistanut sinulta työtuloksesi. Vakuutuksen saaminen onnistuu asiakaspalvelumme kautta numerosta 09 427 20861 tai sähköpostitse asiakaspalvelu@ukkopro.fi.

Mikäli olet ottanut eläkevakuutuksen jonkun muun kuin Varman kautta, muistathan pyytää laskullesi yrityksesi Y-tunnuksen.

Otathan myös huomioon, että toimialasta ja yrityksen suuruudesta riippuen, saatat tarvita YEL-vakuutuksen lisäksi myös muita pakollisia vakuutuksia. Näitä ovat esimerkiksi: potilasvakuutus, liikennevakuutus, maatalousyrittäjän tai apurahansaajan eläkevakuutus sekä ympäristövakuutus.

TOIMINIMIYRITTÄJÄN VAPAAEHTOISET VAKUUTUKSET

Vapaaehtoisia vakuutuksia on hyvin paljon, ja niiden tarkoituksena on turvata niin yrityksen toiminta, rahoitus kuin kiinteä omaisuus.

Esimerkkejä vapaaehtoisista vakuutuksista ovat esimerkiksi nämä vakuutukset:

- Omaisuusvakuutus yritykselle
- Tapaturmavakuutus
- Vastuuvakuutus
- Keskeytysvakuutus
- Tuotevastuuvakuutus
- Konsulttivastuuvakuutus
- Varallisuusvastuuvakuutus
- Oikeusturvavakuutus yritykselle (suositellaan)

Vakuutusasioissa kannattaa aina kääntyä osaavan henkilön puoleen, joka osaa arvioida yrittäjän vakuustarpeet ja valita sopivat vakuutukset yrityksen nykyhetkeä ja tulevaisuutta ajatellen. Monilla vakuutusyhtiöillä on myös aloittaville yrittäjille räätälöityjä vakuutuspaketteja, joihin kannattaa myös perehtyä.

YRITTÄJÄN TYÖTTÖMYYSTURVA

Yrittäjän työttömyysturva on aihe, johon kannattaa olla varautunut ennalta. Päätoiminen yrittäjä tulkitaan työttömäksi, kun yritystoiminta on loppunut tai oma työllistyminen yrityksessä on päätynyt. Tällöin myös työttömyysturvaa voidaan hakea.

Esimerkiksi toiminimen katsotaan lopettaneen yritystoimintansa, kun hän on luopunut:

- eläkevakuutuksesta (YEL- tai MYEL-vakuutuksesta)
- sekä jättänyt verohallinnolle ilmoituksen yrityksen poistamisesta ennakkoperintärekisteristä, työnantajarekisteristä sekä yrityksen poistamiseksi tai keskeyttämiseksi arvonlisäverovelvollisten rekisteristä.

Tämän jälkeen TE-toimisto arvioi, onko yrittäjä työttömyysturvalaissa määritelty yrittäjä ja onko hänellä mahdollisuus työttömyyskorvaukseen. Mikäli TE-toimisto katsoo, että täytät työttömyysturvalaissa määritellyt kriteerit, seuraavaksi arvioidaan, **onko yrittäjyytesi pää- vai sivutoimista**. Tämä tapahtuu käyttämiesi työtuntien perusteella, eikä suinkaan työstä saadun tuoton pohjalta. Nyökkisäntönä voidaan pitää, että mikäli et pysty vastaanottamaan kokoaikaista työtä, olet päätoiminen yrittäjä.

Kun TE-toimisto on tulkinnut yrittäjän työttömäksi, työttömyyskorvauksen saamisen ehtona on vielä työssäoloehdon täytyminen. Yrittäjän työssäoloehto täyttyy, kun yritystoiminta on jatkunut edeltävän 4 vuoden aikana vähintään 15 kuukautta. Lisäksi työskentelyn on täytynyt olla sellaista, että yrittäjän YEL-työtulon arvo on ollut vähimmäismäärän. Työttömyyskorvaus voi olla Kelan maksamaa peruspäivärahaa tai ansiosidonnaista päivärahaa. Ansiosidonnaisen päivärahan edellytyksenä on, että yrittäjä kuuluu työttömyyskassaan. Suomessa yrittäjien työttömyyskassoja ovat esimerkiksi SYT ja AYT. Työttömyyskassaan on mahdollista liittyä, jos YEL-työtulon määrä täyttää vähimmäismäärän vuodessa ja olet Suomessa vakituisesti asuva yrittäjä.

MIKSI KIRJANPITOA TULEE TEHDÄ?

Kaikkien yrittäjien kannattaa tehdä kirjanpitoa ja useimmille se on pakollista. Kirjanpidon on noudatettava hyvää kirjanpitoa sekä oleellisuusperiaatetta (kaikki oleellinen on sisällytetty kirjanpitoon).

Kirjanpitoa tulee tehdä, jotta yritystoiminnasta muodostuu selkeä ja johdonmukainen tarina. Kirjanpidosta näkee mistä rahat ovat tulleet, minne ne ovat menneet ja mitä omaisuutta yrityksellä on. Kirjanpito antaa arvokasta tietoa yrityksen toiminnasta, jonka perusteella voidaan esimerkiksi laatia kassavirtalaskelmia, budjetteja ja erilaisia muita kannattavuuslaskelmia. Yrityksen alv- ja veroilmoitukset pohjautuvat myös kirjanpidon lukuihin.

Helpoin tapa ymmärtää kirjanpitoa on miettiä omaa henkilökohtaista verotusta. Verotuksessa ilmoitetaan vuoden lopussa, kuinka paljon rahaa olet tienannut, mitä omistat, ovatko nämä omistukset tuottaneet jotakin tuloa sekä millaisia kuluja sinulle on vähennettävänä töihin liittyen. Toiminimen kirjanpidossa on käytännössä samat asiat. Koko kirjanpidon tavoitteena on näyttää, miten yrityksen liiketoiminta on edistynyt, mitä on milloinkin tapahtunut ja kuinka paljon verotettavaa vuoden lopussa on kertynyt.

Toiminimiyrittäjille riittää yleensä maksuperusteinen eli yhdenkertainen kirjanpito, jossa menot ja tulot merkitään sille päivälle, jona raha siirtyy. **UKKO hoitaa yrittäjän puolesta yksinkertaisen kirjanpidon.** Esimerkiksi osakeyhtiön tarvitsemaa kaksinkertaista kirjanpitoa taas emme tarjoa.

Kirjanpitolaki (KPL) kertoo kirjanpidon vaatimukset:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

Kirjanpitolautakunnan (KILA) yleisohjeet tarkentavat ja selventävät KPL vaatimuksia:

<https://kirjanpitolautakunta.fi/voimassaolevat>

TOIMINIMEN KIRJANPIDON MUODOSTUMINEN

Yrityksesi tilille tulee rahaa ja lähtee rahaa. Myyntejä, ostoja ja rahasuorituksia kutsutaan liiketapahtumiksi. Nämä liiketapahtumat tulee pystyä todentamaan tositteiden avulla. Tosite voi olla joko sähköinen tai paperinen kuitti. Tositteiden perusteella muodostetaan toiminimen kirjanpito. Tämän vuoksi tositteiden kirjaamisessa tulee olla todella tarkka. Kun kirjaat tositteet mahdollisimman pikaisesti niiden syntymisen jälkeen, saat myös ajantasaisen näkymän yrityksesi liiketoiminnan tilaan.

Tosite voi olla kuitti, lasku, kauppakirja, vuokrasopimus, vakuutusopimus, osamaksusopimus, velkakirja, matkalasku, ajopäiväkirja, tilite tai jokin muu kirjallinen dokumentti. Huomaa kuitenkin, että ote omasta verkkopankista ei kelpaa tositteeksi.

Kirjanpitoon vietävästä tositteesta tulee näkyä mitä tavaraa tai palvelua on ostettu, hinta sekä arvonlisävero, milloin tavara tai palvelu on ostettu, myyjäliikkeen nimi sekä Y-tunnus. Tositteen ei tarvitse olla yksiosainen, vaan se voi tarvittaessa koostua monesta osasta. Jos lasku on esimerkiksi monisivuinen, kaikkien sivujen tulee olla tallessa.

UKKO Pro -palvelussa sinun tulee huolehtia tositteiden, kuittien ja muiden kirjanpitomateriaalien toimittamisesta palveluumme aina seuraavan kuukauden 21. päivään mennessä. Tämän jälkeen sinun tulee vielä kuitata kuukausi valmiiksi palvelun etusivulla olevasta näkymästä. Tähän ei vaikuta oletko ALV-velvollinen tai mikä on ALV-kautesi. Muista tehdä tämä jokaisen kuukauden jälkeen, jotta pystyt käyttämään palvelua mutkattomasti.

Palvelussamme voit lisätä kuvat tositteista selityksineen suoraan kirjanpitoon, jolloin näet aina yrityksesi ajankohtaisen tilanteen ja pystyt suunnittelemaan ja budjetoimaan yritystoimintaasi luotettavasti. Kun hoidat tämän saman tien alta pois, varmistat samalla myös sen, että saat

kaikista ostoksistasi arvonlisäverovähennykset. Et voi tehdä virheitä, sillä taloushallinnon asiantuntijat tarkistavat lisätyt tositteet ennen kirjanpitoon kirjaantumista.

TOIMINIMEN VEROTUS

Toiminimen verotus voidaan jakaa muutamaaan tärkeään kokonaisuuteen. Tärkeimmät toiminimeen verotukseen liittyvät termit ovat: ennakkovero, verovähennykset sekä yrittäjävähennys.

ENNAKKOVEROT

Ennakkovero tarkoittaa nimensä mukaisesti sitä, että yrityksen tuloksen perusteella aiheutuvia veroja maksetaan etukäteen, ja ennakkoveron määrä perustuu arvioon verotettavasta tuloksesta.

Yksinkertaisesti selitettynä sinun pitää siis antaa paras arvaus siitä, kuinka paljon tulosta liiketoimintasi tulee tekemään. Tämän perusteella lasketaan kokonaisveron määrä koko vuodelle. Verottaja jakaa tämän kokonaissumman 2–12 osaan, summan koosta riippuen ja lähettää näistä veroista yksittäiset laskut, jotka sinun tulee maksaa.

Alkavan yrittäjän on syytä pyrkiä arvioimaan tuloksensa mahdollisimman realistisesti, sillä ennakkoeroa ei kannata maksaa liikaa. Puolestaan mikäli olet maksanut liian vähän ennakkoeroja, voit aina hakea lisäennakkoa verovuoden päätyttyä.

Ensimmäisen vuoden ennakkovero perustuu siis arvioituun tulokseen. Yrittäjyyden jatkuessa verottaja tekee arviot aiempien vuosien todellisten tulosten perusteella. Verottaja käytännössä olettaa, että tulos pysyy suunnilleen samana. Mikäli näin ei kuitenkaan tapahdu, kannattaa ennusteesi tuloksesta ilmoittaa verottajalle niin usein kuin se on tarpeen, jotta maksat oikean määrän ennakkoeroja. Helpoiten tämä onnistuu OmaVero -palvelun kautta, mutta voit myös aina soittaa Verohallinnon asiakaspalveluun tai vieraila perinteisessä verokonttorissa hoitamassa asian.

Ennakkoerot maksetaan Verohallinnon lähettämän

ennakkoveropäätöksen sekä maksuohjeen mukaisesti. Näet myös ennakkoerot OmaVero -palvelun kautta. Kun olet maksanut ennakkoerot Verohallinnon ohjeistuksien mukaisesti, niin muistathan kirjata ennakkoerot UKKO Pro palveluumme. Kirjanpidon kuittina käy joko ennakkoverolasku tai esim. kuitti tilisiirrosta. Ennakkoerot voi lisätä takautuvasti koko vuodelta jos et ole niitä vielä alkuvuodesta syöttänyt.

TOIMINIMEN VEROVÄHENNYKSET

Toiminimiyrittäjän verovähennykset ovat tärkeä etu yritystoiminnassa, ja yrittäjän kannattaakin hyödyntää kaikki mahdolliset verovähennyskelpoiset kulut. Verovähennyksellä tarkoitetaan verotettavasta tulosta vähennettävää todellisia kuluja vastaavaa rahamäärää. Näin ollen verovähennyksen avulla verotettava summa pienenee, mikä myös vähentää maksettavien verojen määrää. Yrittäjän vastuulla on toimittaa kaikki kuitit ja tositteet omalle kirjanpitäjälle tai kirjanpitosovellukseen liiketoimintaan liittyvistä kuluista.

Yrityksen vähennettäviä kuluja ovat pääasiassa sellaiset kulut, jotka liittyvät tulon hankintaan ja säilyttämiseen. Näitä kuluja ovat esimerkiksi myyntiyrityksessä kaikki myytäväksi ostettavat tuotteet ja tuotantoyrityksessä kaikki myytävien tuotteiden raaka-aineet ja valmistukseen tarvittavat koneet ja laitteet.

On olemassa muitakin kuluja, joita yrittäjä voi laittaa verovähennyksiksi. Näitä ovat esimerkiksi:

- Toimistotarvikkeet
- Työhuonevähennys
- Yrittäjän eläkevakuutus ja tapaturmavakuutus
- Markkinointikulut
- Alle 850 euron pienhankinnat (vuodessa alle 2500 euroa)
- Edustuskulut
- Neuvottelukulut
- Työssä tarvittavat ohjelmistot ja lisenssit
- Auto- ja matkakulut
- Työvaatteet
- Ammattikirjallisuus ja ammattilehdet
- Ammattiliiton jäsenmaksut
- Korkokulut
- Koulutusmenot
- Mainoslahjat
- Kirjanpitokulut
- Työterveyshuolto

Edellä mainittuihin verovähennyksiin liittyvä lainsäädäntö sisältää kuitenkin paljon poikkeuksia, joten verovähennysten kelpoisuus kannattaa aina varmistaa vielä Verottajan sivuilta tai kirjanpidon asiantuntijalta. Myös me UKKO Prolla autamme sinua näissä kysymyksissä, mikäli et ole täysin varma, onko jokin hankinta tai kulu verovähennyskelpoinen. Verovähennyksiin liittyen sinun tarvitsee UKKO Pron käyttäjänä ainoastaan huolehtia siitä, että toimitat liiketoimintaan liittyvistä kuluista kuitit ja tositteet ajoissa palveluumme.

Meidän kirjanpitiimimme laatii puolestasi toiminimen veroilmoituksen, joten emme tässä oppaassa käy läpi veroilmoituksen tekemistä. Tarkempia tietoja yllä mainituista verovähennyksistä voit lukea täältä. <https://www.ukko.fi/yrittajyyskoulu/verovahennykset-toiminimelle/>

YRITTÄJÄVÄHENNYS

Vuonna 2017 on astunut voimaan uusi toiminimiyrittäjille, avoimille yhtiöille ja kommandiittiyhtiöille suunnattu verohelpotus. Yksinkertaisuudessaan yrittäjävähennys tarkoittaa sitä, että 5 % yritystoiminnan tuloksesta on verotonta.

Käytännön esimerkki yrittäjävähennyksestä:

Toiminimen tulos on 10 000 euroa.

5 % tuloksesta on 500 euroa.

Verot maksetaan 9500 euron tuloksesta, 500 euroa on verovapaata tuloa toiminimiyrittäjälle.

ARVONLISÄVERO

Arvonlisävero-termin kanssa tulee melkein jokainen alkava yrittäjä painiskelemaan. Tämä voi alkuun aiheuttaa ihmetystä, sillä palkkatöistä yrittäjäksi siirtyvä ei välttämättä ole koskaan joutunut konkreettisesti tekemisiin arvonlisäveron kanssa. Useimmiten tilanne on se, että arvonlisävero on esiintynyt tuotteen tai palvelun hinnassa, mutta sen kummemmin siihen ei ole tarvinnut perehtyä kuluttajana.

Yrittäjän sen sijaan tarvitsee huomioida arvonlisävero jo täyttäessään yrityksen perustamisilmoitusta, jolloin kysytään halukkuudesta liittyä arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Paitsi, jos olet perustanut toiminimen UKKO Pron kautta, olemme ilmoittaneet sinut automaattisesti arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Seuraavaksi paneudumme siihen, mitä arvonlisävero tarkoittaa yrittäjälle.

ARVONLISÄVERO LYHYESTI

Arvonlisävero (alv) on kulutusvero, jonka maksajina toimivat tuotteen tai palvelun ostajat. Yrittäjä siis lisää veron tuotteen tai palvelun myyntihintaan ja tilittää myydyistä tuotteista tai palveluista saadut arvonlisäverot eteenpäin verottajalle. Arvonlisäverossa kannattaa aina ajatella niin, että kyseinen vero on valtion rahaa, joka vain hetkellisesti lepää yrittäjän tilillä. Näin siitä ei koidu ikäviä yllätyksiä.

Mikäli yrittäjä on tehnyt yritystoimintaa varten erilaisia hankintoja, joiden hintaan sisältyy myös arvonlisävero, voi hän vähentää yrityksen ostoihin sisältyneet arvonlisäverot myyntien alveista.

Käytännön esimerkki:

Maija perustaa toiminimen ja laskuttaa ensimmäisen kuukauden aikana palveluistaan 1500 + alv 24 %, eli 1860 euroa. Tästä summasta 1500 euroa on Maijan rahaa ja 360 euroa hän tilittää myöhemmin verottajalle. Hän on kuitenkin myös ostanut yritystoimintaansa varten hankintoja, jotka

pitävät sisällään arvonlisäveron. Hän on ostanut yritykselleen 992 euroa maksavan työkoneen (800 + alv 24 %). Tässä tapauksessa Maija voi vähentää työkoneen sisältämän arvonlisäveron eli 192 euroa myyntien arvonlisäveroista.

Arvonlisäveroa kertyisi Maijalle kuukaudelta: $360 - 192 = 168$ euroa. Arvonlisäveron lisääminen tai vähentäminen kuitenkin edellyttää, että yrittäjä kuuluu arvonlisäverovelvollisten rekisteriin sekä hankintojen on liityttävä alv-velvollisuuden alaiseen liiketoimintaan. Tästä syystä pienyrittäjän kannattaakin harkita arvonlisäverovelvolliseksi liittymistä, sillä siitä on enemmän hyötyä kuin haittaa.

ARVONLISÄVEROKANNAT

Tavallisimmat arvonlisäverokannat Suomessa ovat:

- 24 % arvonlisäverokanta on yleinen verokanta Suomessa.
- 14 % arvonlisäverokanta pitää sisällään elintarvikkeet, rehut, sekä ravintola- ja ateriapalvelut. Alkoholi- ja tupakkatuotteet ovat kuitenkin poikkeus.
- 10 % verokanta koskee lukuisia tuotteita ja palveluita, kuten: kirjat, lääkkeet, liikuntapalvelut, elokuva liput, kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien sisäänpääsymaksut, henkilökuljetukset, majoituspalvelut sekä televisio- ja yleisradiotoiminnasta saadut korvaukset.

Seuraavan kerran kun tilaat hampurilaisen ja oluen, katsopa kuittia. Samalla kuitilla on useampi arvonlisäverokanta.

Lisäksi on olemassa liiketoiminnan osa-alueita, jotka ovat kokonaan arvonlisäverottomia. Arvonlisäverotonta toimintaa ovat myös esimerkiksi terveyden- ja sairaanhoitoalan toiminta, sosiaalihuollon palvelut, rahoitus- ja vakuutuspalvelut sekä arpajais- ja rahapelipalvelut.

Jos arvonlisäverolaki kiehtoo, voit syventyä siihen täällä:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931501>

MILLOIN YRITYS ON ARVONLISÄVEROVELVOLLINEN?

Suomessa on liityttävä arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, mikäli liikevaihto ylittää tilikauden aikana 15 000 euron.

Arvonlisäverovelvollisten rekisteriin voidaan liittyä joko yrityksen perustamislomakkeella tai myöhemmin muutosilmoituksella.

Pienten sivutoimisten yrittäjien liikevaihto ei kuitenkaan aina ylitä 15 000 euron alv-rajaa, jolloin alv-rekisteriin liittyminen on täysin vapaaehtoista. Lisäksi on olemassa tiettyjä aloja, jotka eivät vaadi rekisteriin liittymistä. Suosittelemme kuitenkin kaikkia harkitsemaan ALV-rekisteriin liittymistä, vaikka liikevaihtoraja ei ylittyisi. Nimittäin, jos 15 000 raja sattuisi ylittymään, yrittäjä joutuu maksamaan kaikki rästissä olevat arvonlisäverot kerralla.

ARVONLISÄVERON ALARAJAHUOJENNUS

Arvonlisäveron alarajahuojennus on tietynlainen veroetu Verottajalta pienyrittäjille. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jos yrityksesi kuuluu arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, mutta yrityksen liikevaihto jää tilikauden aikana alle 15 000 euron, saat Verottajalta takaisin kaikki maksamasi arvonlisäverot.

Alarajahuojennus haetaan tilikauden viimeisellä arvonlisäveroilmoituksella. Sinun ei kuitenkaan täydy laskea huojennusta itse tai hakea sitä Verottajalta. UKKO Pron kirjanpitäjät huolehtivat tästä.

ARVONLISÄVEROJEN ILMOITTAMINEN JA MAKSAMINEN

Nyt tiedät mikä arvonlisävero on ja oletko velvollinen maksamaan sitä. Seuraavaksi pitääkin sitten opetella iloisin vaihe, arvonlisäverojen maksaminen verottajalle.

Arvonlisäverot ilmoitetaan ja maksetaan kausittain oma-aloitteisina veroina OmaVero -palvelussa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, ettei alvien maksamisesta tule yrittäjälle erillistä laskua. Yrittäjän on siis itse tiedettävä, kuinka paljon veroja tulee maksaa ja mihin päivään mennessä. Ilmoituskausi voi olla joko kuukauden, neljännesvuoden tai vuoden pituinen jakso.

UKKO Prolla laadimme arvonlisäveroilmoitukset yrittäjän puolesta. Käyttäjän tehtäväksi jää ainoastaan maksaa arvonlisäverot meidän tekemän ilmoituksen perusteella.

MITEN ARVONLISÄVEROLLINEN HINTA LASKETAAN?

Arvonlisäverollisen hinnan laskeminen on kohtuullisen yksinkertaista:

- Otetaan ensin tuotteen veroton myyntihinta
- Valitaan oikea arvonlisäkanta (yleisimmin 24 %).
- Kerrotaan veroton myyntihinta arvonlisäveroprosentilla
- Lisätään arvonlisäveroprosentti myyntihintaan

Esimerkiksi, myyt palvelun, jonka hinnoittelet maksamaan 100€. Kyseisen palvelun alv-kanta on 24%. Tässä esimerkissä alv-hinta lasketaan seuraavalla tavalla: $100\text{€} \times 24\% = 124\text{€}$. Olemme kuitenkin kehittäneet tätä varten arvonlisäverolaskurin, joka tekee nämä puolestasi. Laskuriin pääset tästä osoitteesta:

<https://www.ukko.fi/yrittajyysskoulu/alv-laskuri-talla-lasket-arvonlisaveron-maaran/>

TOIMINIMEN TILINPÄÄTÖS

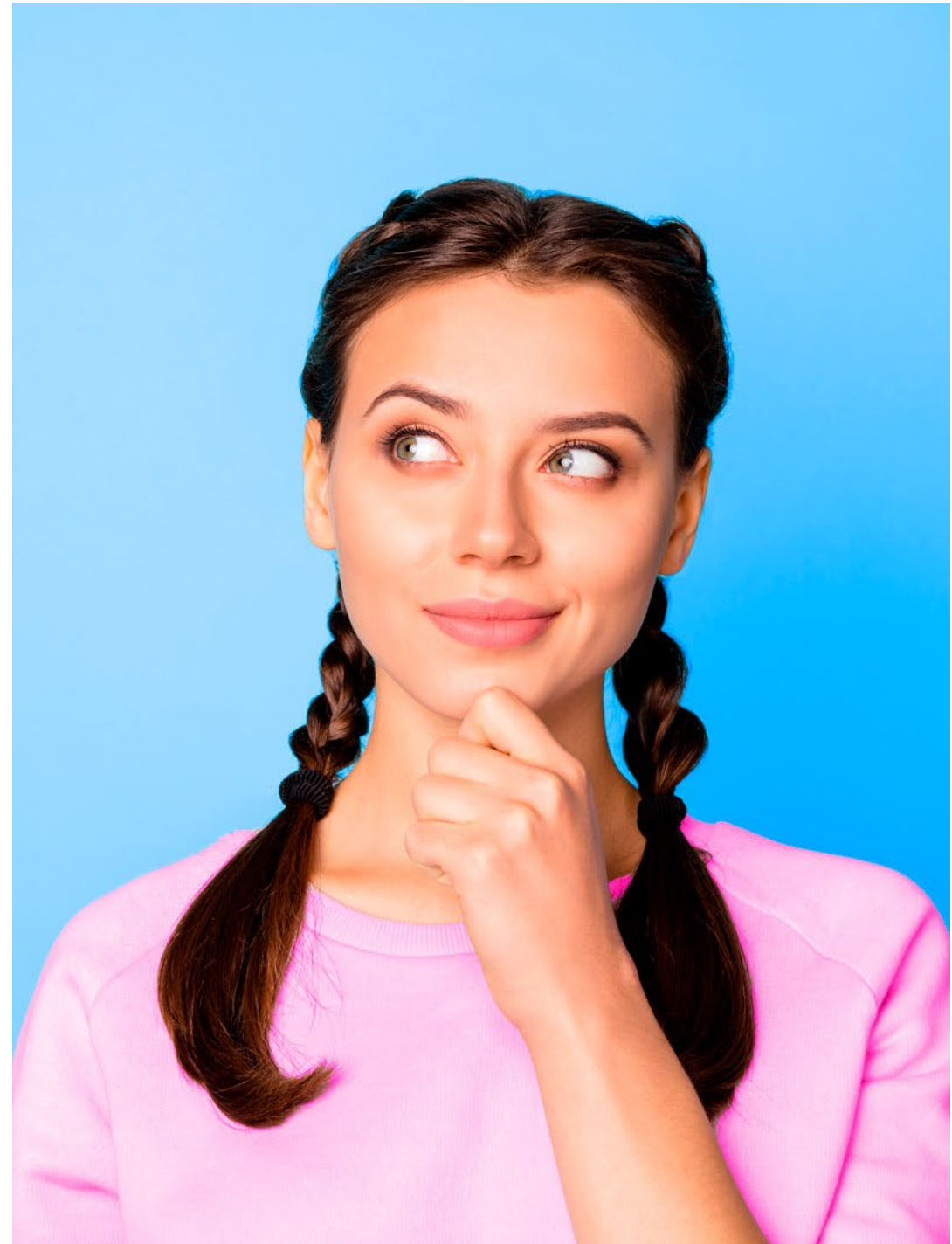
Monelle toiminimiyrittäjälle tilinpäätös ja sen tarpeellisuus saattaa olla epäselvää. Tarvitseeko toiminimen tehdä tilinpäätöstä? Vuonna 2016 voimaan tullut kirjanpitolain uudistus on tuonut helpotusta sivutoimisille ja päätoimisille yrittäjille, sillä uuden kirjanpitolain myötä toiminimiyrittäjiltä ei ole vaadittu enää tilinpäätöstä.

Toiminimiyrittäjän on tehtävä tilinpäätös ainoastaan, jos tilikausi on jokin muu kuin kalenterivuosi tai kaksi seuraavista ehdoista täyttyy kahdella peräkkäisellä tilikaudella:

- Taseen loppusumma on vähintään 350 000 euroa.
- Liikevaihto on vähintään 700 000 euroa.
- Tilikauden aikana palveluksessa on keskimäärin 10 henkilöä tai enemmän.

Nämä ehdot ovat kuitenkin useille toiminimiyrittäjille suuria, joten yleensä tilinpäätös tulee pakolliseksi silloin kun haluat tilikaudeksi muun kuin kalenterivuoden.

Me UKKO Prolla emme tällä hetkellä laadi ollenkaan tilinpäätöksiä, sillä tilinpäätöksen tekeminen ei ole tarpeellista pienimuotoista yritystoimintaa harjoittaville. Tästä syystä olemme halunneet karsia pois turhat toiminnot, jotka toisivat vain lisäkustannuksia yrittäjälle. Tilinpäätöksen sijaan teemme kuitenkin elinkeinotoiminnan veroilmoituksen, joka riittää päättämään tilikauden, jos yllä mainitut kriteerit eivät täyty.

TOIMINIMEN LOPETTAMINEN

Sellainenkin tilanne saattaa tupsahtaa eteesi, että harkitset toiminimen lopettamista. Kenties liiketoimintasi on vähentynyt, olet saanut uuden palkkatyön tai olet siirtymässä eläkkeellä. Virallista syytä toiminimen lopettamiseen ei tarvita, saat lopettaa mistä syystä tahansa ja milloin tahansa. Toiminimen lopettaminen ei myöskään ole niin vaikeaa kuin siitä puhutaan.

TOIMINIMEN LOPETTAMINEN VAI KESKEYTTÄMINEN?

Ennen kuin lähdet täyttämään Y6-ilmoitusta, sinun kannattaa pohtia: haluatko lopettaa yritystoiminnan kokonaan, vai vain keskeyttää sen ja mahdollisesti jatkaa vielä tulevaisuudessa yritystoimintasi parissa? Mikäli sinusta tuntuu, että voisit vielä myöhemmin toimia yrittäjänä, suosittelemme sinulle toiminimen keskeyttämistä joko määräaikaisesti tai toistaiseksi. Päätöksestä sinun on ilmoitettava välittömästi Patentti- ja rekisterihallitukselle eli PRH:lle YTJ-palvelussa tai paperilomakkeella. Ilmoituksen tekeminen ei maksa mitään. Tiedot lähtevät saman tien myös Verohallintoon, jonka rekistereistä toiminimesi voidaan poistaa. Toiminimen voi aktivoida uudelleen tekemällä YTJ-palvelussa muutosilmoituksen.

TOIMENPITEET, JOISTA SINUN TÄYTYY HUOLEHTIA

Toiminimen velat on hoidettava ennen lopettamista: Kaikki yrityksen avoimet laskut on siis maksettava. Jos yrityksellä on yritysKiinnityksiä, on ne kuolettava tai siirrettävä ennen toiminimen lopettamisilmoituksen tekemistä. YritysKiinnityksillä tarkoitetaan yrityksen omaisuutta, jota on käytetty vakuutena toiminimen saataville.

Toiminimen omaisuudesta ja varallisuudesta on päästävä eroon:

Toiminimen omaisuudesta on hankkiuduttava eroon joko myymällä se tai vaihtoehtoisesti siirtämällä yrityksen omaisuus yrittäjän yksityisomaisuudeksi yksityisötöin.

Toiminimen on loputtava myös käytännön tasolla:

Tavaroiden tai palvelujen myyminen ei siis saa jatkua. Myös vaikkapa yrityksen mahdollisen liiketilan vuokrasopimus on irtisanottava.

Huolehdi verotukseen liittyvät asiat: Yrittäjän on pidettävä huolta siitä, että kaikki verotukseen liittyvät ilmoitukset hoidetaan ajallaan ja pykälien mukaan. Toiminnan päättymisvuoden veroilmoitus tulee hoitaa viimeistään seuraavan vuoden huhtikuun alussa. Myös ennakoverojen määrä on syytä tarkistaa ja ilmoittaa tarvittaessa uudet tiedot Verohallintoon, jotta et maksa ennakoveroa liikaa tai liian vähän.

Kirjanpitoaineiston säilyttäminen: Kirjanpitoaineistoa tulee säilyttää 10 vuotta ja tilikauden tositteita 6 vuotta.

Täytä Y6-lomake joko verkossa tai paperisena: Lopettamisilmoituksen antaminen on tärkeää, sillä muuten toiminnan katsotaan edelleen jatkuvan. Lopettamisilmoitus niin sähköisesti kuin paperitse on 0 euroa.

YRITTÄJÄN TÄRKEÄT LINKIT

Kokosimme tähän linkkejä sivustoista, jotka hyödyttävät kaikkia yrittäjiä. Nämä kannattaa laittaa muistiin, jotta hädän hetkellä tiedät mistä saat apua ja laadukasta neuvontaa.

Yritysneuvontaa alkaville yrittäjille:

www.uusyrittyskeskus.fi

www.suomi.fi/yritykselle

Rahoitus

www.businessfinland.fi

www.finnvera.fi

www.ely-keskus.fi

www.te-palvelut.fi

Rekisterit ja ilmoitukset

www.prh.fi

www.ytj.fi

www.vero.fi

Maksuvaikeudet

Yritys-Suomi Talousapu antaa apua maksuvaikeuksissa oleville yritykselle puhelimitse numerosta 02950 24880.

